

Inventarisatie flora Golfbaan Grevelingenhout 2018

In opdracht van Golfbaan Grevelingenhout te Bruinisse heeft de Plantenwerkgroep van de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland in 2018 een inventarisatie gemaakt van de flora op het terrein van de golfbaan. Dit betreft een terrein van meer dan 50 hectare dat voor een groot deel is aangelegd als een parkachtig gebied, maar dat voor ongeveer een kwart bestaat uit natuurgronden. Het gebied wordt omsloten door akkers in het zuiden en westen, in het noorden loopt een weg langs de Grevelingendijk en in het oosten grenst het aan recreatiepark Aquadelta. Vanuit het noorden 'doorsnijden' vier lanen met villa's het terrein als schiereilanden, omgeven door een ringsloot. Vaak grenzen de tuinen van deze huizen aan het water. Deze situatie, in combinatie met aanzienlijke hoogteverschillen, bepalen uiteraard mede de diversiteit aan plantengemeenschappen die voorkomen op het terrein.

Na een verkennende inventarisatie op 15 juni 2017 hebben er in 2018 twee intensieve inventarisatierondes plaats gevonden, te weten op 18 april en 13 juni, dus vóór de langdurige droogte- en hitteperiode. Er is daarbij te werk gegaan op de inmiddels gebruikelijke manier, namelijk door de gegevens in te voeren op de i-pad. Hierdoor is niet alleen de diversiteit aan soorten, maar ook de gps-aanduiding traceerbaar. Deze methode van registratie wordt voorgestaan door Floron (Floristisch Onderzoek Nederland), die o.a. landelijk plantenwaarnemingen coördineert.

Overzicht

In de twee bijlagen zijn de waarnemingen vermeld die tijdens de inventarisatierondes gedaan zijn. Het betreft in totaal 144 verschillende planten, waaronder zowel kruidachtige als struiken en bomen. De gps-aanduiding geeft weer op welke plaats de plant geregistreerd is. Vaak is zij ook daarna nog op verschillende plaatsen

waargenomen. De tweede lijst is korter, omdat die als aanvulling op de eerste is beschouwd.

Aandachtsoorten

Daar waar een plantennaam is voorzien van een * betreft het een soort waarvan ook de abundantie (mate van voorkomen) vermeld is. Het betreft dan landelijk gezien minder gangbare, zeldzame of zelfs zgn. Rode Lijstsoorten. De abundantie wordt aangegeven als volgt: A = 1 exemplaar, B = 2-5, C = 6-25, D = 26-50, E = 51-500 exemplaren.

Egelantier / *Rosa rubiginosa* L.(C) De egelantier is op sommige plaatsen in Nederland vrij algemeen, op andere zeldzaam. In Zeeland wordt de struik zowel wild, zoals op de meeste Deltadammen, als in wegbeplanting aangetroffen.

Gele morgenster / *Tragopogon pratensis* subsp. *Pratensis* L.(B) De hoofdjes van de gele morgenster, ook wel naar de Latijnse naam 'boksbaard' genoemd, zijn wel 4–6 cm. in doorsnee. De plant wordt vooral in bermen gevonden en komt op alle Deltadammen en sluiscomplexen voor.

Heelblaadjes / *Pulicaria dysenterica* (D) Tijdens een provinciale inventarisatie rond 1980 kwam deze soort op Schouwen-Duiveland niet zo veel voor. Inmiddels is zij echter sterk toegenomen en zijn er zelfs plaatsen, zoals in de Prunje, waar de soort talrijk is.

Hemelsleutel / *Sedum telephium* L. (B), een overblijvende plant uit de sedumfamilie die in Zeeland vrij zeldzaam is. Doordat het ook een tuinplant is kunnen 'in het wild' gevonden exemplaren ook nazaten zijn van dergelijke gekweekte planten.

Kamgras / *Cynosurus cristatus* L. (E) staat als 'gevoelig' op de Rode Lijst. De plant wordt in de hele provincie gevonden, maar haar voorkomen vertoont o.a. door overbemesting een neergaande trend.

Moerasmelkdistel / *Sonchus palustris* L. (D) Pas de laatste decennia komt deze grote plant in toenemende mate in het zuidwesten van Nederland voor. Vooral na het verdwijnen/verminderen van het getij kwamen er veel nieuwe vindplaatsen bij in binnendijkse gebieden.

Ruw vergeet-mij-nietje / *Myosotis Ramosissima* Schult (D) Deze eenjarige plant is een van de eerst bloeiende vergeet-mij-nietjessoorten, die plaatselijk in Zeeland zeer algemeen is. Met name op de Deltadammen en op de Oosterscheldekering wordt het ruw vergeet-mij-nietje talrijk aangetroffen, daarentegen ontbreekt het vaak op de steenglooiingen rond de Oosterschelde..

Ruig klokje / *Campanula trachelium* L. (D) Ook in Zeeland betreffen de vondsten van het ruig klokje vrijwel zeker verwilderde of ingezaaide planten. Sinds 1993 zijn er

exemplaren op Schouwen-Duiveland gerapporteerd.

Waterpunge / *Samolus valerandi* L. (C) Het verspreidingsgebied van deze plant vertoont een wat grillig beeld. In het Deltagebied is zij plaatselijk vrij algemeen, elders in het land is zij soms zeldzaam. In de nieuwe natuurgebieden langs de zuidkust van Schouwen komt de plant beperkt voor, terwijl er op andere plaatsen geprofiteerd is van het droogvallen van slikken en platen.

Wilde hyacint / *Hyacinthoides non-scripta* L.Chouard (E) is een bolgewas dat al vóór 1850 als stinsenplant in Zeeland voorkwam. In de loop van de 20^e eeuw is deze plant vaak vermengd met uit tuinen verwilderde exemplaren.

Zwarte populier / *Populus nigra* L. (C) Deze boom komt in heel Nederland voor, vroeger vooral in het rivierengebied. Tegenwoordig vindt men hem, in verschillende

varianten, zowel aangeplant als spontaan gevestigd.

Niet minder dan vijf soorten orchideeën werden op het terrein aangetroffen:

De **moeraswespenorchis** / *Epipactis palustris* L. Crantz (E) is een Rode Lijstsoort in de categorie 'kwetsbaar'. In Zeeland is het echter geen zeldzame soort. Op sommige plaatsen, zoals in de Grevelingen, komt zij zelfs massaal voor.

Ook voor de **rietorchis** / *Dactylorhiza majalis* subsp. *praetermissa* (Druce) D.M. Moore & Soó (E) geldt dat zij in Zeeland algemeen en hier en daar, zoals in de Kreken van Ouwerkerk, massaal voorkomt.

Minder voorkomend is de **bijenorchis** / *Ophrys apifera* Huds. (C) , die vooral in de eerste helft van de 20^e eeuw in Zeeland zeldzaam was. Sinds 1980 vindt een gestage groei plaats, met ook op Schouwen-Duiveland verscheidene vindplaatsen.

De **geelgroene wespenorchis** / *Epipactis muelleri* Godfery (C) behoort evenals de moeraswespenorchis tot het geslacht *epipactus*. De geelgroene komt echter aanzienlijk minder voor dan de eerder genoemde.

De **grote keverorchis** / *Neottia ovata* (L.) Bluff & Fingerh. (B) groeit in loofbossen, zoals in de Ouwerkerkse Kreken, in graslanden en wegbermen. Waar ecologisch bermbeheer wordt gestaakt dreigt afname van deze soort.

Ellengard Jense en Ine van de Ven, coördinatoren Plantenwerkgroep NVSD

Bijlagen: Inventarisatielijsten 18-4 en 13-6-2018

Geraadpleegde literatuur:

Van der Meijden, Dr.R., Heukels' Flora van Nederland, Noordhoff Uitgevers 2005.

Meininger P.L., Flora Zeelandica, FLORON, Nijmegen 2018.

